

zaaknummer 2015-W1513

7 januari 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mevrouw mr. S. van Schaik,

tegen:

[naam] en genoemd broeder “[naam]”,
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van het Heilig Sacrament.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 23 juli 2015.

Op 5 augustus 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van pater [naam], provinciale overste van de Congregatie van het Heilig Sacrament.

Op 3 december 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is niet verschenen. Hij werd vertegenwoordigd door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. S. van Schaik.

Namens de congregatie zijn verschenen pater [naam] en pater [naam].

2. De klacht

- 2.1. Klager was in de periode 1956-1958 misdienaar in opleiding in de kerk [naam] in [plaats]. Klager diende in dat kader, ter oefening, wel eens de mis. Aangeklaagde begeleidde in deze periode de misdienaren van de kerk. Tijdens deze opleiding tot misdienaar heeft het seksueel misbruik plaatsgevonden. De [kerk] had een groot altaar waar men achter langs kon lopen. Achter het altaar was een klein kamertje waar aangeklaagde klager mee naar toe nam. In deze ruimte betastte aangeklaagde klager. Aangeklaagde stak zijn hand in de broek van klager en ging met zijn vingers over klagers billen en geslachtsdeel. Aangeklaagde liet klager ook zijn broek naar beneden doen zodat hij er beter bij kon.

Klager kan zich nog goed herinneren dat hij enorm schrok van de eerste keer dat aangeklaagde hem aanraakte. Aangeklaagde praatte zijn handelen goed, zonder daarbij direct dreigementen richting klager te uiten. Klager had echter goed door dat hij zijn mond moest houden over wat er zich afspeelde in het kamertje achter het altaar. De seksuele handelingen vonden plaats met wisselende frequentie tijdens de opleiding tot misdienaar.

Het seksueel misbruik eindigde omdat klager na verloop van tijd zijn ouders met een smoes heeft laten weten dat hij niet langer naar de opleiding wilde.

- 2.2. Na enige tijd begon klager afwijkend gedrag te vertonen. Klager werd moeilijk in de omgang, had concentratie- en gedragsproblemen waardoor hij uiteindelijk op twaalfjarige leeftijd op het internaat “[naam]” in [plaats] geplaatst is. Het seksuele misbruik heeft invloed gehad op het gebied van relaties en sociale contacten. Klager geeft aan dat hij nooit open heeft gestaan voor nieuwe contacten. Hij weet niet zeker of hij dit echt gemist heeft. Klager geeft aan dat hij nooit makkelijk in de omgang is geweest. Zowel voor de relatie met zijn partner, als in de omgang met zijn kinderen heeft dit invloed gehad. Klager was richting zijn kinderen altijd erg streng en beschermend. Voor de gevolgen van het seksueel misbruik heeft klager geen professionele hulp en begeleiding gezocht.
- 2.3. Klager hoopt met een gegrond verklaring van zijn klacht zijn ervaringen te kunnen verwerken. Daarnaast hoopt hij op begrip, erkenning en excuses van het kerkelijk instituut. Klager wenst voorts de schade die hij opgelopen heeft als gevolg van het ondervonden seksueel misbruik, zowel materieel als immaterieel, vergoed te krijgen.

3. De reactie

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

Pater [naam], provinciale overste van de Congregatie van het Heilig Sacrament, heeft namens de congregatie een schriftelijke reactie gegeven op de klacht. Daarin wordt – onder meer – het volgende gesteld:

De Commissie Deetman had onbeperkt toegang tot de archieven van de congregatie en heeft niets gevonden over seksueel misbruik door aangeklaagde.

De congregatie bewondert de moed waarmee klager het misbruik openlijk voor de congregatie heeft verwoord. Helaas kan aangeklaagde zichzelf niet verantwoorden en is de congregatie aanspreekbaar. De congregatie acht misbruik altijd verwerpelijk. Duidelijk mag zijn dat de congregatie iedere vorm van grensoverschrijdend gedrag ten zeerste afkeurt.

4. De beoordeling

- 4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

- 4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.
- 4.3. De Klachtencommissie dient vervolgens te beoordelen of zij tot een gegronde verklaring van de klacht kan komen. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat de klacht van een klager wordt gesteund door ander bewijs op grond waarvan het aannemelijk wordt dat een aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik.

De Klachtencommissie stelt vast dat zich bij de stukken verklaringen bevinden van:
Mevrouw [naam], zus van klager.

Mevrouw [naam], partner van klager.

Mevrouw [naam], zus van klager

Uit deze verklaringen komt naar voren dat klager hen in het verleden – respectievelijk in de jaren 70, in 2010 of 2011 en vermoedelijk in 2010, heeft verteld dat hij als misdienaar seksueel is misbruikt door aangeklaagde.

Een en ander in onderling verband en samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde, zoals door klager in zijn klaagschrift is beschreven.

- 4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest.
- 4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegronde verklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.
- 4.6. Over een eventuele financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Klager kan zich voor het verkrijgen van schadevergoeding rechtstreeks wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de provinciale overste van de Congregatie van het Heilig Sacrament de klacht ten aanzien van aangeklaagde gegronde te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 7 januari 2016 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mevrouw drs. N.A.M. van Beelen en drs. A.A.M. Oostveen, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en aangeklaagde, alsmede de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager, aan klager en aangeklaagde verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager en aangeklaagde schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.